

Debatcyclus

- 15/01 Hoe zeker is voedsel?
- 19/03 Slepen met water
- 14/05 Bodem als basis
- 17/09 Voedselmarkt & macht
- 12/12 Wie pakt de handschoen op?

Voedsel voor tien miljard?

Debatcyclus | Voedsel & Landbouw
17:00-20:00 | VVM bureau Utrecht*

* het laatste debat vindt elders plaats

netwerk van
milieuprofessionals

Mogelijk telt de aarde over niet al te lange tijd tien miljard mensen. Hoe zijn al die monden op een houdbare manier te voeden? Die vraag staat centraal tijdens een serie van vijf debatten van de VVM-sectie Voedsel en Landbouw.

Met het organiseren van een debatcyclus zet de VVM-sectie Voedsel en Landbouw het probleem op de nationale agenda. Doel is tot aanbevelingen te komen om een mondiale catastrofe te voorkomen.

Info & aanmelden: www.vvm.info

Vind ons op
facebook

Debatcyclus "Voedsel voor tien miljard?"

Mogelijk telt de aarde over niet al te lange tijd tien miljard mensen. Hoe zijn al die monden op een houdbare manier te voeden? Die vraag staat centraal tijdens een serie van vijf debatten van de VVM-sectie Voedsel en Landbouw.

Onze op de wereldmarkt georiënteerde industriële landbouw gaat gepaard met een hoog gebruik van kunstmest, landbouwchemicaliën, water, antibiotica, fossiele brandstoffen en zware machines. Daarmee ondergraven we stap voor stap de pijlers waarop onze voedselzekerheid rust, zeker in het licht van de snel groeiende wereldbevolking. Door de wereldwijde afhankelijkheidsrelaties tussen economie, banken, voedsel, klimaat, bodem en water dreigt een voedselcrisis met grote gevolgen voor onze voedselzekerheid.

Met het organiseren van een debatcyclus zet de VVM-sectie Voedsel en Landbouw het probleem op de nationale agenda. Doel is tot aanbevelingen te komen om een mondiale catastrofe te voorkomen. Tijdens het eerste debat op 15 januari staat voedselzekerheid centraal, gevolgd door water (19 maart), bodem (14 mei), markt en macht (17 september). Op 12 november volgt een slotdebat, getiteld 'Wie pakt de handschoen op?', waarbij aanbevelingen van de vier eerdere debatten worden voorgelegd aan belangrijke spelers als het gaat om een voedselstrategie voor de toekomst.

Debat 1 "Hoe zeker is voedsel?"

Het vraagstuk van voedselzekerheid was vroeger iets dat uitsluitend speelde in ontwikkelingslanden. Door de snelle groei van de wereldbevolking en de welvaart raakt voedselgebrek ook meer en meer ontwikkelde landen. In Engeland kunnen bijvoorbeeld al vier miljoen mensen niet meer hun dagelijkse kost betalen, laat staan gezond en duurzaam geproduceerd eten. Door de snel toenemende vraag uit ontwikkelende economieën als China, India en Brazilië ligt een stijging van de wereldvoedselprijzen voor de hand. Tegelijkertijd dreigen schaarste aan hulpbronnen als olie, fosfaat en water rond 2030 een rem op de voedselproductie te vormen. Andere actuele ontwikkelingen die van invloed zijn op het produceren van voldoende en betaalbaar voedsel zijn opkomende ziekten als EHEC en Q-koorts, terwijl ook rekening moet worden gehouden met de gevolgen van klimaatverandering. Tijdens het openingsdebat worden al deze aspecten en onderliggende verbanden aangestipt als inleiding op de volgende debatten.

Sprekers:

Inleiding door **Harry Aiking**. Hij is werkzaam bij het Instituut voor Milieuvraagstukken van de Vrije Universiteit (IVM-VU) en momenteel betrokken bij het Europese STOA project 'Technology options for feeding 10 billion people' dat 4 december 2013 in het Europees Parlement in Brussel wordt gepresenteerd.

Reactie door **Frans van der Steen**. Hij is directeur van het Haags Milieucentrum en voorzitter van de VVM-sectie Voedsel en Landbouw.

Vervolgdebatten

19 maart 2014 - Slepen met water

Hoe zit het met onze watervoetafdruk?

14 mei 2014 - Bodem als basis

Bodemvruchtbaarheid en het sluiten van nutriëntenkringlopen als basis

17 september 2014 - Voedselmarkt en macht

Machtsconcentratie bij grote voedselconcerns binnen een agri-industrieel complex

12 november 2014 - Wie pakt de handschoen op?

Wie pakt de aanbevelingen op die uit de debatcyclus naar voren zijn gekomen?

Kosten (incl. broodjes, excl. BTW)

VVM-leden € 29,50 per debat, 1^e 4 voor € 95,-
studenten € 7,50 per debat
niet-leden € 52,50 per debat, 1^e 4 voor € 180,-
5^e debat n.n.t.b.

Aanmelden

Via www.vvm.info (inloggen) of bureau@vvm.info.

VVM bureau

Arthur van Schendelstraat 800
Postbus 19039
3501 DA Utrecht
030 - 232 29 89
bureau@vvm.info
www.vvm.info

netwerk van
milieuprofessionals